

Materiële hulp voor kinderen die illegaal verblijven

Versie nr: 1

Laatste wijziging: 12-06-2007

- 1) Waartoe dient deze fiche ?
- 2) Waartoe dient deze fiche?
- 3) Wat verstaan we onder materiële hulp aan kinderen die illegaal in België verblijven?
- 4) Wat omvat materiële hulp aan illegale kinderen?
- 5) Waar kan ik materiële hulp verkrijgen?
- 6) Wie kan aanspraak maken op materiële hulp in een opvangcentrum?
- 7) Wat moet ik doen om deze hulp te krijgen?
- 8) Waarom moet ik contact opnemen met het OCMW als het opvangcentrum de hulp verleent?
- 9) Wie kan een aanvraag tot materiële hulp indienen?
- 10) Bij welk OCMW moet ik mijn aanvraag tot materiële hulp indienen?
- 11) Welke voorwaarden moeten worden vervuld om materiële hulp te krijgen?
- 12) Wat gebeurt er wanneer alle voorwaarden zijn vervuld?
- 13) Kan het OCMW de politie op de hoogte brengen van mijn aanwezigheid in België?
- 14) Zijn er kinderen die niet in aanmerking komen voor deze materiële hulp?
- 15) Krijgt het gezin van het kind ook materiële hulp?
- 16) Welk opvangcentrum zal de materiële hulp verlenen?
- 17) Wat moet ik doen met het voorstel tot huisvesting van Fedasil?
- 18) Kan ik de materiële hulp van Fedasil weigeren?
- 19) Hoe weet ik in welk opvangcentrum de materiële hulp zal worden verleend?
- 20) Wie moet zich aanmelden bij de dienst Dispatching van Fedasil?
- 21) Mag ik het opvangcentrum weigeren, dat door de dienst Dispatching van Fedasil wordt aangewezen?
- 22) Welke documenten moet ik meenemen naar de dienst Dispatching van Fedasil?
- 23) Mag ik rechtstreeks naar een opvangcentrum gaan?
- 24) Wie betaalt de reiskosten naar het opvangcentrum?
- 25) Kan het recht op materiële hulp worden opgeheven?

- 26) Kan ik verplicht worden om België te verlaten wanneer ik in een opvangcentrum verblijf?
- 27) Hoe kan ik ingaan tegen een beslissing van het OCMW betreffende materiële hulp?
- 28) Wat moet ik doen wanneer ik meerdere kinderen heb, waaronder een Belgisch kind?
- 29) Wie is en wat doet Fedasil?
- 30) Tot wie kan ik mij richten als ik nog andere vragen heb?

1. Waartoe dient deze fiche?

Deze fiche maakt deel uit van een verzameling fiches die voor iedereen toegankelijk is via de website www.ocmw-info-cpas.be.

Al deze fiches geven antwoord op belangrijke vragen over de steun en bijstand van het OCMW (Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn).

Indien u het antwoord op uw vraag niet zou vinden in één van deze fiches of indien u een zeer precieze vraag hebt over een welbepaalde steun of bijstand, aarzel dan niet van contact op te nemen met het OCMW van de gemeente waar u woont.

Onder de titel van elke fiche vindt u een kadertje met de datum van de fiche en de datum van de laatste aanpassing. Vergeet niet van deze even te bekijken zodat u zeker bent dat de fiche die u gebruikt nog niet verouderd is.

De informatie die hier wordt aangeboden is geen wettige basis om rechten te doen gelden. Daarvoor verwijzen we naar wetteksten en reglementen.

2. Wat verstaan we onder materiële hulp aan kinderen die illegaal in België verblijven?

Vóór 2004 bepaalde de wet dat illegale gezinnen die in een staat van behoeftigheid verkeren, enkel recht hadden op **dringende medische hulp**. Sinds 2004 vermeldt de wet echter een bijzondere bijstand voor kinderen die met hun gezin illegaal in België verblijven.

Deze bijzondere bijstand wordt “materiële hulp” genoemd, aangezien het niet om een financiële hulp van het OCMW gaat, zoals het leefloon.

Deze bijstand omvat de **huisvesting in een opvangcentrum**, voeding, kleding, zakgeld, sociale en medische begeleiding, het recht op onderwijs en hulp bij vrijwillige terugkeer (zie “Wat omvat materiële hulp aan illegale kinderen?”).

Opgelet: dit is geen financiële hulp!

Materiële hulp houdt rekening met de specifieke toestand van het kind, zoals zijn leeftijd, zijn gezondheid en zijn moedertaal.

Om recht te hebben op materiële hulp, moeten bepaalde voorwaarden worden vervuld (zie “Welke voorwaarden moeten worden vervuld om materiële hulp te krijgen?”).

3. Wat omvat materiële hulp aan illegale kinderen?

Materiële hulp aan kinderen die illegaal in ons land verblijven, is een onbeperkte en strikt materiële hulp. Deze hulp wordt verleend **in een opvangcentrum** en omvat de volgende aspecten:

Huisvesting in een opvangcentrum:

Opvangcentra zijn geen gevangenissen. In principe kan u naar buiten gaan wanneer u maar wilt. Voor gezinnen worden specifieke woonruimten voorzien om hun recht op een gezinsleven te waarborgen.

Voeding, kleding en zakgeld:

In het opvangcentrum krijgt het gezin op vaste uren drie maaltijden per dag. Het centrum geeft u ook de nodige kleding en toiletbenodigdheden (zeep, tandpasta,...). Daarnaast krijgt ieder gezinslid wekelijks een vast bedrag aan zakgeld.

Sociale en medische begeleiding:

Het gezin krijgt sociale en medische begeleiding.

Onderwijs en dagelijkse activiteiten:

De kinderen worden zo snel mogelijk ingeschreven in een school. Het opvangcentrum betaalt de schoolkosten. Bovendien kunnen de kinderen deelnemen aan creatieve workshops of sportactiviteiten.

Vrijwillige terugkeer:

Het gezin mag België verlaten en terugkeren naar zijn land van herkomst of naar een ander land wanneer het maar wil.

4. Waar kan ik materiële hulp verkrijgen?

Deze hulp wordt **enkel verleend in een van de opvangcentra** van Fedasil (zie “[Wie is en wat doet Fedasil?](#)”).

Opgelet: u kunt in geen geval rechtstreeks naar een opvangcentrum gaan. Om materiële hulp te verkrijgen, moet u eerst een aanvraag indienen bij het OCMW van de gemeente waar het kind woont. Het OCMW beslist dan of het kind aan de voorwaarden voldoet.

5. Wie kan aanspraak maken op materiële hulp in een opvangcentrum?

In principe kunnen enkel **minderjarige kinderen** die illegaal **met hun ouders** (of andere volwassenen die verantwoordelijk zijn voor het kind) in België verblijven, aanspraak maken op materiële hulp.

Wanneer alle voorwaarden zijn vervuld, kan het gezin van het kind het kind vergezellen in het aangewezen opvangcentrum en eveneens materiële hulp krijgen. (zie “[Krijgt het gezin van het kind ook materiële hulp?](#)”)

6. Wat moet ik doen om deze hulp te krijgen?

U moet eerst een hulpaanvraag indienen bij het OCMW. Om te weten bij welk OCMW de aanvraag moet worden ingediend, zie “[Bij welk OCMW moet ik mijn aanvraag tot materiële hulp indienen?](#)”

De aanvraag kan **mondeling** of **schriftelijk** worden ingediend.

7. Waarom moet ik contact opnemen met het OCMW als het opvangcentrum de hulp verleent?

Materiële hulp aan illegale kinderen is inderdaad **geen hulp die door het OCMW wordt verleend**, maar u moet **de aanvraag indienen** bij het OCMW (zie “[Bij welk OCMW moet ik mijn aanvraag tot materiële hulp indienen?](#)”).

Het OCMW moet in hoofdzaak de aanvraag in ontvangst nemen, informatie verschaffen over de aard en de modaliteiten van de materiële hulp en nagaan of alle voorwaarden om er recht op te hebben, zijn vervuld.

8. Wie kan een aanvraag tot materiële hulp indienen?

De aanvraag kan worden ingediend **door het kind zelf** of **in naam van het kind** door minstens één ouder of door ieder die effectief het ouderlijke gezag uitoefent (bijvoorbeeld een voogd).

Nadat de aanvraag werd ingediend, gaat het OCMW na of aan alle vereisten wordt voldaan. (zie “[Welke voorwaarden moeten worden vervuld om materiële hulp te krijgen?](#)”).

9. Bij welk OCMW moet ik mijn aanvraag tot materiële hulp indienen?

In principe moet de hulpaanvraag worden ingediend bij het OCMW van de gemeente **waar het kind woont**.

Een ander OCMW kan bevoegd worden gesteld om de aanvraag te behandelen. In dat geval moet het OCMW waarbij de aanvraag werd ingediend, **de aanvraag overdragen** aan het bevoegde OCMW en u op de hoogte brengen.

10. Welke voorwaarden moeten worden vervuld om materiële hulp te krijgen?

Opdat het kind deze hulp zou kunnen krijgen, moeten **vier** voorwaarden worden vervuld:

Voorwaarde 1: Het kind is jonger dan 18 jaar

Het OCMW zal u vragen dit te bewijzen. Daartoe volstaat het een paspoort, een identiteitskaart of een ander officieel document mee te nemen. Indien u niet over een officieel document beschikt, kan u dit eveneens bewijzen door middel van een kopie van een officieel document of getuigenissen.

Voorwaarde 2: Het kind en zijn ouders (of andere volwassenen die verantwoordelijk zijn voor het kind) verblijven illegaal in België

Illegaal in België verblijven, wil zeggen dat het kind en zijn ouders (of andere volwassenen die verantwoordelijk zijn voor het kind) niet of niet meer beschikken over het verblijfsrecht. Dit is het geval voor afgewezen asielzoekers, buitenlandse (oud-)studenten zonder verblijfsrecht, afgewezen kandidaten voor gezinshereniging en illegale immigranten.

Wanneer echter slechts de ouder of ouders van het Belgische kind illegaal in België wonen, komt het kind niet in aanmerking voor deze maatregel.

Voorwaarde 3: De verwantschap of het ouderlijke gezag bestaat

Het OCMW zal u vragen te bewijzen of het om uw eigen kind gaat. Wanneer u noch de moeder noch de vader bent, is de voorwaarde eveneens vervuld wanneer u effectief het ouderlijke gezag uitoefent (bijvoorbeeld als voogd). Dit kan u bewijzen met een paspoort, een identiteitskaart of een ander officieel document. Indien u niet over een officieel document beschikt, kan u dit eveneens bewijzen door middel van een kopie van een officieel document of getuigenissen.

Voorwaarde 4: De ouders of personen die effectief het ouderlijk gezag uitoefenen, komen hun onderhoudsplicht niet na of zijn niet in staat deze na te komen

In België zijn de ouders verplicht om hun kinderen te onderhouden (voeden, een onderkomen verschaffen,...). Wanneer de ouders van het illegale kind deze plicht niet nakomen of niet in staat zijn deze na te komen, moet dit worden vastgesteld door het OCMW.

11. Wat gebeurt er wanneer alle voorwaarden zijn vervuld?

Wanneer het kind aan alle voorwaarden voldoet om materiële hulp te verkrijgen, worden het kind en zijn gezin **ten laste genomen** door het staatsorgaan dat verantwoordelijk is voor het onthaal van asielzoekers (Fedasil). Fedasil zal bepalen tot welk opvangcentrum u zich moet richten.

Het hangt dus niet af van het OCMW of u in aanmerking komt voor materiële hulp.

12. Kan het OCMW de politie op de hoogte brengen van mijn aanwezigheid in België?

Nee, net zoals dokters of advocaten, is het personeel van het OCMW gebonden aan het **beroepsgeheim**. Dit wil zeggen dat uw sociaal assistent verplicht is om alle gegevens die u hem geeft, vertrouwelijk te behandelen.

Personen die illegaal in België verblijven, moeten dus niet bang zijn dat het OCMW contact zal opnemen met de politie, de Dienst Vreemdelingenzaken,...

13. Zijn er kinderen die niet in aanmerking komen voor deze materiële hulp?

Ja, het gaat daarbij om kinderen die niet aan de voorwaarden voldoen (zie “[Welke voorwaarden moeten worden vervuld om materiële hulp te krijgen?](#)”). Komen niet in aanmerking voor materiële hulp:

- buitenlandse minderjarigen die niet vergezeld zijn door hun ouders of door een andere persoon die effectief het ouderlijke gezag uitoefent;
- Belgische kinderen van wie de ouder(s) illegaal in België verblijven;
- illegale kinderen van wie de ouders voldoende in staat zijn om hen te onderhouden.

Deze kinderen komen eventueel in aanmerking voor een andere vorm van hulp, maar niet voor materiële hulp.

14. Krijgt het gezin van het kind ook materiële hulp?

In principe niet, maar **de aanwezigheid van het gezin** bij het kind dat in een opvangcentrum materiële hulp krijgt, **is gewaarborgd**. De andere gezinsleden krijgen eveneens materiële hulp in het opvangcentrum. (zie “[Wat omvat materiële hulp aan illegale kinderen?](#)”)

15. Welk opvangcentrum zal de materiële hulp verlenen?

Het centrum waar het kind en zijn gezin zullen worden opgevangen, wordt gekozen door Fedasil op basis van de specifieke situatie van het kind en de beschikbaarheid. In principe zal Fedasil een centrum trachten uit te kiezen, dat niet te ver verwijderd is van de gemeente waar de aanvraag tot materiële hulp werd ingediend. De keuze voor een bepaald centrum wordt eveneens beïnvloed door de taal die het kind spreekt.

Nadat werd nagegaan of alle voorwaarden zijn vervuld, zal het OCMW een aanvraag tot huisvesting indienen bij Fedasil. Als antwoord op deze aanvraag doet Fedasil een **voorstel tot huisvesting**. Dit voorstel vermeldt niet het adres van het centrum waar u zult worden opgevangen, maar zegt alleen dat Fedasil u zal huisvesten in een van zijn opvangcentra.

U beschikt pas over het precieze adres van het centrum wanneer u het voorstel tot huisvesting aanvaardt en wanneer u naar de dienst Dispatching van Fedasil gaat (zie “[Hoe weet ik in welk opvangcentrum de materiële hulp zal worden verleend?](#)”).

16. Wat moet ik doen met het voorstel tot huisvesting van Fedasil?

Wanneer het OCMW het voorstel tot huisvesting van Fedasil heeft gekregen, zal het u vragen om **schriftelijk te verklaren** dat u de materiële hulp wenst te krijgen.

Het OCMW zal u dan een **kopie van het document** overhandigen, waarin wordt bevestigd dat u de materiële hulp aanvaardt. U dient dit document goed te bewaren. Het kind en zijn gezin dienen met dit document naar de dienst Dispatching van Fedasil te gaan, dat hun het adres van het opvangcentrum zal meedelen, waar ze zullen worden gehuisvest (zie “[Hoe weet ik in welk opvangcentrum de materiële hulp zal worden verleend?](#)”).

17. Kan ik de materiële hulp van Fedasil weigeren?

Ja, u kunt de hulp weigeren. Net zoals de aanvaarding dient de weigering **schriftelijk** te gebeuren. Een weigering om te tekenen zal worden gelijkgesteld aan een weigering om de materiële hulp te aanvaarden. Bijgevolg zal er geen materiële hulp worden verleend.

Opgelet: indien u de materiële hulp weigert, loopt u het gevaar geen enkele hulp te krijgen.

Het OCMW zal u een **kopie van het document** overhandigen, waarin uw weigering wordt bevestigd.

18. Hoe weet ik in welk opvangcentrum de materiële hulp zal worden verleend?

Wanneer u het voorstel tot huisvesting van Fedasil hebt aanvaard, dient u zich **binnen de 30 dagen** die volgen op de beslissing van het OCMW, aan te melden bij de dienst Dispatching van Fedasil.

Deze dienst zal u de naam en het adres van het opvangcentrum meedelen, waar het kind en zijn gezin zullen worden gehuisvest.

Hieronder vindt u de gegevens van de dienst Dispatching van Fedasil:

Dienst Dispatching van FEDASIL

Koning Albert II laan, nr. 8

1000 Brussel,

Alle werkdagen **geopend van 9u tot 12u**, behalve op feestdagen.

Opgelet: wanneer u naar de dienst Dispatching komt, dient u het kind mee te nemen dat aanspraak maakt op materiële hulp, samen met de beslissing van het OCMW en de kopie van de aanvaarding van het voorstel tot huisvesting (zie “[Welke documenten moet ik meenemen naar de dienst Dispatching van Fedasil?](#)”).

19. Wie moet zich aanmelden bij de dienst Dispatching van Fedasil?

Het kind dient aanwezig te zijn aangezien de maatregel in de eerste plaats voor kinderen is bedoeld. Indien het kind niet aanwezig is, zal de dienst Dispatching u niet helpen.

20. Mag ik het opvangcentrum weigeren, dat door de dienst Dispatching van Fedasil wordt aangewezen?

Ja, u mag het aangewezen opvangcentrum weigeren. Daarmee verliest u echter uw plaats. Indien u toch een plaats wil krijgen in een opvangcentrum, dient u opnieuw een aanvraag tot materiële hulp in te dienen bij het OCMW van de gemeente waar het kind woont.

21. Welke documenten moet ik meenemen naar de dienst Dispatching van Fedasil?

U dient **de beslissing van het OCMW** en een **kopie van de aanvaarding van het voorstel tot huisvesting** mee te nemen. Zonder deze documenten zal de dienst Dispatching u niet helpen.

U dient eveneens het kind mee te nemen, dat materiële hulp krijgt.

De dienst Dispatching zal u ter plaatse meedelen welk centrum het kind en zijn gezin zal kunnen opvangen.

22. Mag ik rechtstreeks naar een opvangcentrum gaan?

Neen, u mag **in geen geval** rechtstreeks naar een opvangcentrum gaan. U bent verplicht u eerst aan te melden bij de dienst Dispatching van Fedasil. Deze dienst zal u dan het centrum meedelen, waar het kind en zijn gezin zullen worden opgevangen.

23. Wie betaalt de reiskosten naar het opvangcentrum?

Fedasil betaalt de reiskosten naar het aangewezen opvangcentrum. Bij de dienst Dispatching van Fedasil krijgt u een trein- of busticket (NMBS, MIVB, TEC of De Lijn) afhankelijk van de afstand die u moet afleggen, om naar het opvangcentrum te gaan.

24. Kan het recht op materiële hulp worden opgeheven?

Ja, om de plaatsen niet onnodig te blokkeren, dient **het kind** zich **zo snel mogelijk en uiterlijk binnen de 30 dagen** die volgen op de beslissing van het OCMW, aan te melden bij Fedasil. Zo niet wordt het voorstel tot huisvesting ongedaan gemaakt en moet u een nieuwe aanvraag indienen bij het OCMW.

25. Kan ik verplicht worden om België te verlaten wanneer ik in een opvangcentrum verblijf?

Ja, de huisvesting in een federaal opvangcentrum wijzigt de illegale verblijfssituatie niet en verhindert niet dat u eventueel ertoe verplicht kan worden om België te verlaten.

26. Hoe kan ik ingaan tegen een beslissing van het OCMW betreffende materiële hulp?

Wanneer u van mening bent dat het OCMW niet de beslissing heeft genomen, dat het had moeten nemen, dan kunt u bij de **Arbeidsrechtbank** beroep aantekenen tegen de beslissing van het OCMW.

Het beroep moet worden aangetekend bij de **Arbeidsrechtbank**, die wordt vermeld in de beslissing van het OCMW. Indien u de beslissing van het OCMW niet hebt ontvangen, kunt u uw beroep in principe aantekenen bij de rechtbank van de plaats waar u woont.

27. Wat moet ik doen wanneer ik meerdere kinderen heb, waaronder een Belgisch kind?

Zodra de ouders en minstens één kind illegaal in België verblijven en de voorwaarden met betrekking tot materiële hulp zijn vervuld, kan het gezin in principe worden opgevangen in een federaal opvangcentrum, zelfs indien een van de kinderen de Belgische nationaliteit heeft.

28. Wie is en wat doet Fedasil?

Fedasil is een Belgisch staatsorgaan dat instaat voor de verlening van materiële hulp aan asielzoekers en van materiële hulp aan kinderen die met hun ouders illegaal in België verblijven. Fedasil organiseert, rechtstreeks of samen met zijn partners, opvang en begeleiding in opvangcentra in heel België.

29. Tot wie kan ik mij richten als ik nog andere vragen heb?

Wanneer u het antwoord op uw vraag niet terugvindt in een van de fiches op de website www.ocmw-info-cpas.be of indien u nadere vragen hebt rond een bepaalde soort bijstand, aarzel dan niet om contact op te nemen met het OCMW van de gemeente waar u woont (zie fiche “adressen en openingsuren van de 19 OCMW’s van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”).

